

Fremleggs-notat til styremøte 6. desember 2018 (fra Marianne Fyhn, Inger Sandlie og Nils Chr. Stenseth):

Forslag til prosess for ny bemanningsplan for FVA ved IBV

Institutt for biovitenskap dekker hele bredden av biologien både med hensyn på forskning og utdanning. Forskningen kjennetegnes ved å holde høy kvalitet, noe som gjenspeiles i publikasjoner i ledende forskningsjournaler, portfolio av eksterntfinansierte forskningsprosjekter og rekruttering av fremragende unge forskere. Vårt utdanningsprogram tiltrekker seg gode studenter og er unikt både nasjonalt og internasjonalt ved integrering av beregningsferdigheter gjennom hele løpet. Vi utdanner kandidater til UoH-sektoren, forskningsinstitutter, offentlige virksomheter og næringsliv. Integrering av beregningsferdigheter fra første semester fra og med høsten 2017 er ventet å gjøre våre kandidater enda mere attraktive for ulike arbeidsplasser. Ikke minst er våre kandidater (fra hele instituttet) svært ettertraktet i medisinske forskningsmiljøer ettersom vi er det eneste instituttet ved UiO, utenom profesjonsfagene som utdanner kandidater innen biologi og molekylærbiologi, samt biomedisinske fagområder.

IBVs hovedmål innen forskning er: «Å få frem noen verdensledende grunnforskningsmiljøer og få alle på nasjonalt toppnivå». Hovedmål innen utdanning er: «Utdanningen IBV tilbyr skal være av høy kvalitet, inspirerende og yrkesrelevant».

Innenfor våre rammer kan vi best nå disse målene gjennom (1) å bidra til at alle våre FVA får utnyttet sitt fulle potensiale og (2) nyrekruttering av FVA. God og tydelig ledelse sammen med gode faglige og økonomisk rammer er essensielt. For å bygge videre på en lang tradisjon av fremragende forskning som dekker bredden av biologien trenger vi å finne frem til fremragende kandidater som kan styrke områder hvor vi allerede er sterke, som kan bygge broer mellom grupper og seksjoner internt på instituttet, samt styrke samarbeidet med eksterne samarbeidspartnere.

For et år tilbake hadde instituttet 51 FVA (professorer og førsteamanuensiser). Nå, et år seinere, har instituttet 44 FVA (professorer og førsteamanuensiser), og ytterligere ti FVA vil gå av med pensjon innen LV-bygget er innflytningsklart i 2024, etterfulgt av åtte FVA som går av i 2025-26. De store utskiftningene av FVA representerer en stor strategisk mulighet for instituttet.

Indre forhold: Instituttet har en bred forskningsportfolio og har flere fremragende forskningsmiljøer. Samarbeid mellom mindre, men sterke forskningsmiljøer kan utløse synergier på tvers av fagområder. Rekruttering med tanke på å bygge bro internt og til andre aktører i regionen vil følgelig kunne styrke forskningen ved instituttet. Instituttet har god økonomi og stor eksterntfinansiert virksomhet. Utvidelsen av sektoren på 70-tallet, begrunnet med økt tilfang av studenter, førte til svært mange tilsetninger over en relativt kort tidsperiode. Disse går nå av med pensjon og gir store muligheter til nyrekruttering som kan styrke oss ytterligere. Imidlertid har vi liten tid. Et stort antall av disse professorene har nedlagt et formidabelt undervisningsarbeid, en undervisningskapasitet vi må sikre oss ved nyrekruttering.

Ytre forhold: Biovitenskap står sterkt i Osloregionen med mange aktører i tillegg til UiO inkludert OUS, NMBU, FHI, NIVA og NINA for å nevne noen. UiOs satsning på livsvitenskap tar mål av seg å utnytte disse fordelene. Det forestående livsvitenskapsbygget vil stå sentralt i dette arbeidet, men satsingen tar mål av seg til å stimulere sterke fagmiljøer på tvers av hele UiO og i samspill med andre aktører. Her ligger store muligheter for IBV med henblikk på både forskning og utdanning. IBV skal være et fremragende breddeinstitutt som fører an innen fagområder som er sentrale for å forstå biologiske prosesser, fra det molekylære og cellulære til organismers økologiske samspill og populasjoners evolusjon og tilpasning til miljøer i endring. IBVs bredde gir instituttet et spesielt

fortrinn og en nøkkelrolle i utviklingen av UiOs satsing på livsvitenskap ettersom forskere ved instituttet representerer en faglig bredde og ekspertise som muliggjør samarbeid med eksterne aktører om forskningsprosjekter som i liten grad kan finne sted andre steder. Senere års investeringer i infrastruktur og opparbeidelse av fremragende kompetanse understreker ytterligere instituttets unike fortrinn i utøvelsen av biovitenskapelig forskning, noe som også setter instituttet i en sterk posisjon for å påvirke og ta del i forskningsaktivitetene i det fremtidige LV-bygget: IBV kan og bør ta en lederrolle for å knytte sammen biomedisinske og naturvitenskapelige fag. Investering i fremragende infrastruktur og fasiliteter i KB-hus vil bidra til et fortsatt sammensveiset institutt og forhindre dannelsen av A- og B-lag. Det må videre legges til rette for at våre forskningsmiljø bidrar med økt synergi i LV-bygget og KB-hus slik at begge miljøer styrkes framtidig.

IBVs aktiviteter vil i hovedsak fortsette i KB hus, men noen forskningsgrupper kan kanskje flytte på temporær basis.

Aktiviteter vi vet blir værende i KB-hus: Miljøene i KB hus har lang erfaring med å drive ulike former for nysgjerrighetsdrevet forskning på biologiske systemer på ulike nivåer (molekyler til populasjoner) og i ulike miljøer (terrestrisk til akvatisk). Målsettingen for instituttets aktivitet i KB hus er å styrke vår posisjon som en institusjon som bedriver fremragende grunnforskning på organismebiologi, noe som innebærer en sterkere integrering av en økologisk og evolusjonær forståelse i hele spekteret av organismebiologien (molekylærbiologi, cellebiologi, fysiologi (planter og dyr), genomikk, epigenetikk etc.). En forsterket satsning på komparativ og evolusjonær genomikk vil ytterligere bidra til å integrere fagfeltene, samt forsterke bioinformatikk-miljøet i KB-hus ved en toneangivende node i den nye senteret for bioinformatikk som ledes av IFI. En slik integrering av de ulike fagfeltene vil ha flere positive sider: Først og fremst vil dette føre til faglig nyvinninger og scientific excellence. Det forventes videre økt samarbeid og synergier på tvers av grupper og seksjoner innad KB hus, samt økt samarbeid med eksterne forskningsgrupper, inkludert miljøer etablert i det planlagte LV-bygget. En slik helhetlig tilnærming til forskningen på organismebiologien vil også være viktig i utdannelsen av fremtidens biologer og vil sikre studentene en bred kompetanse på bachelor-nivå, med mulighet for å spesialisere seg innen utvalgte retninger på masternivå. Aktivitetene i KB hus skal således sørge for at vi fortsatt har en ledende, attraktiv og forskningsnær utdanning av biologer med kompetanse som er attraktiv for et bredt lag av offentlige og private aktører og sektorer. En tettere integrering av de ulike fagfeltene innen organismebiologi – med resulterende tverrfaglighet – vil også øke instituttets kompetitive fortrinn i forhold til finansiering (konkurransen om midler).

IBV-aktiviteter som vil være tett på aktiviteter i den planlagte profilen i LV-bygg og hvis aktivitet kanskje vil delvis bli i LV-bygg: Aktivitet i LV-bygg vil kunne styrke vår stilling som ledende institusjon for utdanning opp mot medisinske fagområder. Den tette koblingen mellom UiO og universitetssykehusene blir løftet frem som en av hovedstyrkene i Life Science i regionen. IBV er de eneste som utdanner mot disse fagområdene utenom profesjonsstudiene. Vi skal fortsette å gi forskningsnær og forskningsbasert undervisning av høy kvalitet også i basale fag som ligger til grunn for medisinske disipliner. For å sitte i førersetet og ha eierskap til denne utdanningen må det gjenspeiles i vår forskningsaktivitet som kan være lokalisert på flere steder for eksempel KB hus, LV-bygg og kanskje OUS. Eksternt plasserte FVA (inkludert professor II/førsteamanuensis II) vil undervise på bachelornivå også i KB hus (kanskje bare der), men med masteroppgaver flere steder som OUS, LV-bygg, NHM, FHI, NIVA og andre. Et IBV som er sterkt forankret også ved andre enheter utenfor KB hus vil være en styrke.

Instituttets faglig ekspertise muliggjør samarbeid med mange av miljøene som vil etableres i LV-bygget. En sterk bro mellom KB hus og LV-bygget er derfor en forutsetning for at livsvitenskapssatsingen ved UiO skal nå sine mål. Koblingen mellom KB hus og LV-bygget bør derfor

planlegges slik at miljøene og aktivitetene begge steder tjener på hverandres tilstedeværelse i de to byggene. Felles drift av infrastruktur med noder i begge bygg eller deling av infrastruktur i ett bygg er eksempler på aktivitet som kan styrke IBV. Felles tematiske forskningsområder med et humant/medisinsk fokus i LV-bygget og et komparativt og økologisk/evolusjonært fokus i KB-hus er en naturlig deling slik planene for LV-bygget ser ut i dag.

Premisser og prosess: Den nye bemanningsplanen tar utgangspunkt i IBVs strategi og skal bygge oppunder vår visjon. Solid forankring og et omforent kollegium i alle deler av prosessen vil gi engasjement og eierskap til et nytt og enda sterkere IBV.

Kriterier: Scientific excellence samtidig som vi utvikler og gir fremragende utdanning på alle nivå i hele bredden av biologien er det overordnede kriteriet. Vårt bachelorprogram skal gi et bredt fundament i biovitenskap med mulighet for spesialisering mot slutten av programmet. En slik spesialisering videreføres gjennom masterstudiet hvor vi vil tilby masteroppgaver (og masterkurs) i mange, men ikke alle subdisipliner. Masteroppgaver og –kurs kan gis i samarbeide med andre enheter ved UiO og andre institusjoner. For å støtte opp om dette skal nyrekruttering:

- 1) Styrke eksisterende sterke fagområder ved KB hus med kandidater som kan være brobyggere mellom grupper og seksjoner internt på instituttet, samt styrke samarbeidet med eksterne samarbeidspartnere, inkludert UiOs livsvitenskapssatsing.
- 2) Ta vare på fremragende talenter (dokumentert ved for eksempel ERC Starting Grant) ved å lyse ut stilling i et fagområde som også er med på å styrke IBVs profil.

Forslag til prosess: Gode diskusjoner og modning av disse tar tid, men kan til en viss grad kompenseres med en intens og strukturert prosess. En plan for prosess kan derfor inkludere:

1. Tallmateriale i form av antall stillinger, økonomisk status og prognose, oversikt over basis og ekstern finansiering, andre bemanningsplaner (inkludert plan for å dekke opp undervisning i mellomperioden) samt annet relevant informasjon fremskaffes av IL.
2. IL setter sammen en bred rådgivende SAK bestående av uavhengige og internasjonalt ledende fagpersoner som dekker hele bredden innen instituttet og som må ha anledning til å komme til IBV våren 2019.
3. En intern arbeidsgruppe bestående av instituttets fremste FVA bistår ledergruppen med å identifisere sterke fagmiljøer og sammenfatter informasjonen som en del av bakgrunnsmateriale for SAKs besøk.
4. Et to dagers seminar med FVA (her inkluderes forskere med Ung Talent eller fast forsker på ekstern finansiering) samt instituttledelsen og styret. Dag1: Komme frem til konkret hvilke fagområder hvor IBV er sterke og som potensielt kan bli sterkere om de styrkes, diskutere hvem vi ønsker å være og ansette (til eksempel; disiplinære spydspisser og/eller brobyggere). Disipliner som er avgjørende for å dekke undervisningsprofilen/vårt institutt må sikres. Dag 2: Prinsippavgjørelser for hvordan instituttet kan posisjonere seg og styrke egen forskning og undervisning basert på en analyse av IBV i landskapet for biovitenskap i Osloområdet inkludert grenseoppgang og relasjon til instituttsektor (NINA, NIVA etc), NMBU, medisin, LV-bygg, utdanningsmessige ansvarsområder. Arbeidsgruppen ferdigstiller materialet produsert over de to dagene og sender SAK.
5. SAK inviteres til instituttet for inngående samtaler med ulike deler av instituttet. SAK kommer med sin analyse. En sekretær bistår SAK i arbeidet.
6. Ledergruppe m/inns spill utarbeider endelig plan som vedtas av styret.

Tidsplan:Styremøte i **desember 2018:**

1. Metode og prosess vedtas på bakgrunn av tallmateriale som er fremlagt.
2. Instituttleder får mandat til å opprette arbeidsgruppe og kontakter kandidater for en bredt sammensatt SAK bestående av uavhengige og internasjonalt ledende fagpersoner som dekker hele bredden innen instituttet.
3. Dato for 2-dagers seminar og SAK «site visit» bestemmes.

Det understrekes at det haster med å få implementert en ny bemanningsplan for instituttet, men at det samtidig er viktig at prosessen kvalitetssikres og foregår på en ryddig måte. Ettersom mange FVA allerede har forsvunnet det siste året uten at nye rekrutteringsplaner er lagt, er det viktig at det ikke blir en stopp i rekrutteringen av nye FVA mens det jobbes med den nye bemanningsplanen. Med andre ord; vi må rekruttere i utvalgte stillinger mens det jobbes med planen. Dette er viktig for å sikre at kvaliteten på forskning og undervisning opprettholdes ved instituttet.

Oslo 29.11.18